

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 04 Aralık 2020

Sayı: 26671

37912

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Kılavuzluk; büyük ticaret gemileri ile yolcu gemilerinin tehlikeli, riskli ya da bilmedikleri sularda ve limanlarda seyirleri sırasında güvenli geçişin sağlanabilmesi için verilen bir hizmettir. Bazı durumlarda ise sadece kılavuz kaptanlık bu geçişler için yeterli görülmeyerek itme ya da çekme hizmeti veren römorkörler de güvenli geçişin asli bir unsuru olarak kullanılmaktadır.

Kılavuzluk ve Römorkörlük Hizmetleri konusunda, 31.12. 2018 tarihinde 30642 sayılı Resmi Gazete'de bir yönetmelik yayınlanmıştır. Bu yönetmelik ile Türk Boğazlarındaki kılavuz ve römorkörlük hizmetlerinin kamu eliyle yürütüleceği ve bu yetkinin özel kuruluşlara devredilemeyeceğine ilişkin düzenleme değiştirilerek, bu hizmeti vermek isteyen her kuruluşa teknik, mali ve idari yeterlikleri sağlamak koşuluyla kılavuz ve römorkaj hizmeti verebilecekleri düzenlenmiştir. Bu sakıncalı düzenlemeye kamuoyunda tepki gösterilmesi üzerine 24 Ocak 2019 tarihinde bir genelge yayınlanmıştır. Bu genelge ile Türk Boğazlarını kullanacak gemilere verilecek kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerinde Ulaştırma ve Altyapı Hizmetleri Bakanlığının hizmet belirleme, yetkilendirme ve denetlemeye ilişkin ilgili kararname hükmünün amir hüküm olduğu belirtilmiştir. Ancak devamında birbiri ile çelişen 11.02.2019 tarih ve E-11397 sayılı ve 13.02.2019 tarih E-12243 sayılı tamimler yayınlanmıştır. 11.02.2019 tarihli tamim ile ülke genelindeki teşkilatların yeni lisans başvurusu yapma hazırlığı içinde olduğu bir süreçte haksız fiil olmaması için kamu ve özel teşkilatlar arası kılavuz kaptan transferi yasaklanırken, 13.02.2019 tarihli tamimde bu yasak özel teşkilatlar açısından yasak olmaktan çıkarılmıştır. Yani kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri ile ilgili olarak 31.12.2018 tarihinden itibaren 2 ay içinde, bir yönetmelik, bir genelge ve iki tamim yayınlanmıştır. Kılavuzluk ve Römorkörlük Hizmetleri ile ilgili olarak son değişikliğin üzerinden 1 ay geçtikten sonra, 14/03/2019 tarihinde 30714 sayılı Resmi Gazete'de Kılavuzluk ve Römorkörlük Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır. 27.03.2019 tarihinde, hukuka ve rekabete aykırı hükümler teşkil edecek şekilde, Gemi Acenteleri Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmıştır. 11 Nisan 2019 tarih ve 29166 sayılı 2019/4 sıra numarası ile ise bir genelge daha yayımlanmıştır.

Bu süreçte, ticari hayatın olağan akışına aykırı olarak; kılavuz kaptanlar bir gecede şirket değiştirmiş, kılavuz ve römorkaj hizmetleri ile hiç ilgisi olmayan şirketler başka şirketlere ortak olmuş, hisse payı ile kar payı arasında büyük dengesizliklerin olduğu yeni şirketler kurulmuştur.

31.12.2018 tarihinde yayımlanan yönetmelik dayanak alınarak kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri ile ilgili olarak Bakanlığınızca da çok sayıda idari iş ve işlem tesis edilmiştir. Söz konusu iş ve işlemlerle ilgili olarak kamuoyunda çok ciddi iddialar yer almaktadır. 31.12.2018 tarihli yönetmelik kapsamında yapılan iş ve işlemlerin açıkça hukuka aykırılık teşkil ettiği, bu işlemlerle bazı gruplara çıkar ve menfaat sağlandığı, bazı kişi ve şirketlerin korunduğu ve haksız kazanç sağlandığı ifade edilmektedir. Hukuka aykırı olarak yapılan tüm iş ve işlemlere de Bakanlığınızda görev yapan eski bakan danışmanı, eski genel müdür, Bakan Yardımcılarının ve Komisyon üyesi Kıyı Emniyeti Genel Müdürü'nün dahil olduğu basında çıkan haberlere yansımıştır.

2018 tarihli Kılavuzluk ve Romörkor Hizmetleri Yönetmeliği ile Acentalar Yönetmeliğinde yer alan acentaların direk ve dolaylı olarak kılavuz ve römorkör hizmeti veremeyeceğine dair madde idare tarafından yönetmeliklerden çıkarılmıştır. Ancak daha sonra açılan davalar sonucu yüksek yargı temyizi kabil olmayacak şekilde yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir. Fakat yargı kararının duyurulması dışında başka bir işlem yapılmamış, bu kapsamda hizmet veren ve römorkör izinlerine ek olarak Ambarlı Limanında aldığı kılavuzluk hizmet izni ve hizmet lisanları halen iptal edilmemiştir.

Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetleri ile ilgili olarak son 1 yılda yapılan tüm bu değişikliklere bağlı olarak yapılan iş ve işlemlerin, hukuka aykırılık teşkil etmesi, bazı kişi ve şirketlere haksız kazanç sağlaması nedeniyle bu yönetmeliklerle ilgili olarak pek çok şirket, sendika, meslek odası ve dernek idari dava açmıştır. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından 31.12.2018 tarihli yönetmelikle ilgili olarak yürütmeyi durdurma kararı alındığının duyulması üzerine, 08.01.2020 tarihinde 1 gecede yeni bir yönetmelik ve genelge çıkarılmıştır. Bu yönetmelikle ilgili olarak da usulsüz iş ve işlemlerin devam ettirildiği, yeni yönetmelikle ilgili olarak da yürütmeyi durdurma kararı verildiği bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Yönetmelik değişiklikleri ile stratejik bir önemi olan ve devletin itibar ve güvenliğini doğrudan ilgilendiren Kamu adına kolluk kuvveti olarak yapılan böyle bir konunun ticarileştirilmesi ve bazı kişi ve gruplara haksız kazanç sağlayacak bir alan haline dönüştürülmesi kabul edilebilecek bir durum değildir. Hukuka aykırı olarak gerçekleştirilen iş ve işlemlerin incelenmesi, kişi, şirket ya da gruplara sağlanan haksız kazançların detaylı olarak incelenmesi gerekmektedir. Yönetmelik, genelge ve tamim değişiklikleri ile yap boz tahtasına ve yeterliliği olmayan şirketlerin bu alana girebilmesi için şirketlerin mevzuata değil mevzuatın belirli şirketlere uygun hale getirdiği kılavuzluk ve römorkör hizmetleri ile ilgili olarak Bakanlığınız tarafından kamuoyunu aydınlatacak bir açıklama yapılmaması da son derece düşündürücüdür.

Bu çerçevede;

- 1) 31.12.2018 tarihinde yayımlanan Kılavuzluk ve Römorkörlük Hizmetleri Yönetmeliği ile ilgili olarak Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararına Bakanlığınızca uyulmamasının nedeni nedir?
- 2) Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun kararına rağmen, bu yönetmeliğe dayanarak yasa dışı bir şekilde usulsüz iş ve işlemlere devam edilecek midir?

- 3) 31.12.2018 tarihinde yayımlanan Kılavuzluk ve Römorkörlük Hizmetleri Yönetmeliği ile ilgili olarak verilen hizmet izinlerini ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından yürütmeyi durdurma kararı verilmesi nedeniyle yeniden tesis edilen yönetmeliğe dayanarak tekrar ikinci kez dağıtılan dağıtılan hizmet izinleri vasıtasıyla haksız kazanç sağladığı iddia edilen kişi ve şirketler ve bu alanda tesis edilen tüm iş ve işlemlerle ilgili inceleme başlattınız mı? Eğer inceleme başlatılmadıysa inceleme başlatmayı düşünüyor musunuz? İnceleme başlatılacaksa ne zaman başlatılacaktır?
- 4) 31.12.2018 tarihinde yayımlanan yönetmelikle ilgili olarak Bakanlığınızdaki eski bakan özel danışmanı, eski genel müdür, Bakan yardımcıları ve Komisyon üyesi Kıyı Emniyeti Genel Müdürü ile ilgili olarak idari bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa bunun sebebi nedir?
- 5) 08.01.2020 tarihinde hangi ihtiyacın karşılanması amacı ile ve yüksek yargı kararının tebliği dahi beklenmeden ikinci kez Kılavuzluk ve Römorkörlük Hizmetleri ile ilgili olarak yeni bir yönetmelik yayınlanmıştır?
- 6) 08.01.2020 tarihinde yayımlanan Kılavuzluk ve Römorkörlük Hizmetleri Yönetmeliği ile ilgili olarak açılmış kaç idari dava vardır? Bu davalarda yeni yönetmeliğin yürütmesinin durdurulması kararı verilmiş midir? Yürütmeyi durdurma kararı verildiyse yüksek yargının temyizi kabil olmayan kararının gereği yerine getirilecek midir?
- 7) Acentaların direkt ve dolaylı olarak kılavuz ve römorkör hizmeti veremeyeceğine dair yönetmelik değişikliği ile ilgili olarak yüksek yargı tarafından yürütmeyi durdurma kararı verilmiş olmasına rağmen, Ambarlı Limanında aldığı kılavuzluk hizmet izini hakkında medyada çok ağır iddialar bulunan bu çıkar grubunun şirketinin hizmet lisans ve izinleri neden iptal edilmemiştir?
- 8) Ulusal güvenliğimizi tehdit edebilecek, taşıdığı stratejik öneme zarar verecek, Türkiye'nin dünyada itibarını sarsabilecek, şimdiye kadar son derece düzgün bir şekilde işlemekte olan Kılavuzluk ve Römorkörlük Hizmetleri sistemini tamamen bozacak ve belli çevrelere kaynak aktarımına neden olabilecek şekilde sürekli yönetmelik değiştirilmesinin sebebi nedir?